

# Stanovisko SZPI k označování vinařských výrobků zeměpisnými prvky

Vzhledem k aktuální situaci v označování některých vinařských výrobků je nutné sjednotit přístup k posuzování značení těchto výrobků, a to i s ohledem na novelu vyhlášky č. 88/2017 Sb.

Tímto stanoviskem není dotčeno označování povinnými údaji podle přímo použitelných předpisů EU a vnitrostátních předpisů, ani označování chráněnými označeními.

## **I. ZEMĚPISNÝ ÚDAJ VZTAHUJÍCÍ SE K ÚZEMÍ ČR (již účinné)**

Článek 7 odst. 1 písm. a) a odst. 2 nařízení EP a Rady (EU) č. 1169/2011 znějí:

*„1. Informace o potravinách nesmějí být zavádějící, zejména:*

- a) pokud jde o charakteristiky potraviny a zvláště o její povahu, totožnost, vlastnosti, složení, množství, trvanlivost, zemí původu nebo místo provenience, způsob výroby nebo získání;“*

*„2. Informace o potravině musí být přesné, jasné a spotřebitelům snadno srozumitelné.“*

Článek 13 odst. 1 nařízení EP a Rady (EU) č. 1169/2011 zní:

*„1. Aniž jsou dotčena opatření přijatá na vnitrostátní úrovni podle čl. 44 odst. 2, vyznačují se povinné informace o potravině na viditelném místě tak, aby byly dobře viditelné, snadno čitelné, a je-li to vhodné, nesmazatelné. Nesmějí být žádným způsobem skryty, zastřeny ani přerušeny jiným textem nebo vyobrazením či jiným zasahujícím materiálem ani od nich nesmí být odváděna pozornost.“*

Článek 36 odst. 2 nařízení EP a Rady (EU) č. 1169/2011 zní:

*„2. Pro informace o potravinách poskytované dobrovolně platí tyto požadavky:*

- a) nesmějí uvádět spotřebitele v omyl, jak stanoví článek 7;*
- b) nesmějí být nejednoznačné ani matoucí pro spotřebitele;*
- c) musejí být tam, kde je to vhodné, podloženy příslušnými vědeckými údaji.“*

Rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 89/2011-69, rozsudek Krajského soudu v Brně sp. zn. 29 A 39/2013-50.

### **Stanovisko:**

Jsou-li o vinařském produktu poskytovány informace nad rámec povinných údajů podle čl. 119 nařízení EP a Rady (EU) č. 1308/2013, nesmějí tyto být zavádějící mj. pokud jde o provenienci produktu, zejména pokud by naznačovaly nepravdivou provenienci tuzemskou. Označení vína musí poskytovat relevantní informace a nevyvolávat u spotřebitele mylné představy. Je obecně známou skutečností, že tuzemská provenience je pro spotřebitele vína důležitým rozhodovacím faktorem.

Pro účely níže uvedených situací se použijí tato vymezení pojmů:

Výrobou se rozumí proces kvašení (prvotní nebo druhotné), jehož výsledkem je vznik produktu z révy vinné (víno, perlivé víno, šumivé víno apod.). Následné operace po vinifikaci, tj. čiření, školení, filtrování, stabilizace, síření apod. již nemění charakter (kategorii) produktu, proto je nelze brát za výrobu. Plnění do nádob a jeho označování se pro účel označování nezahrnuje do výroby produktu.

Zeměpisným údajem se rozumí např. název obce, části obce, kraje, oblasti, podoblasti, regionu, mikroregionu či geomorfologického celku, nebo název nějakého konkrétního místa – kopce / hory, údolí, svahu, viniční tratě, architektonického prvku apod., a to včetně takových názvů, které jsou vžitě / zlidovělé a obecně používané.

## **SITUACE A)**

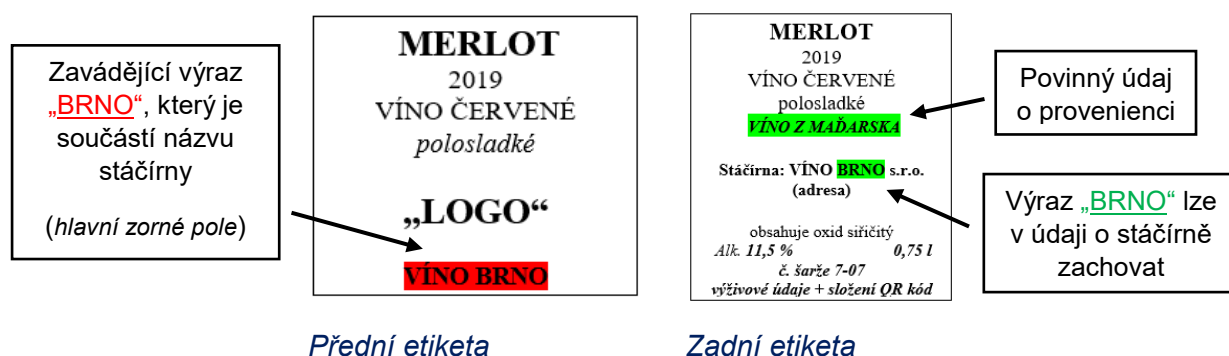
Pokud byl **produkt vyroben mimo území České republiky** a na označení **v hlavním zorném poli je uveden zeměpisný údaj vztahující se k území České republiky**, který je součástí názvu nebo adresy výrobce, stáčírny nebo prodejce produktu, **je takové označení zavádějící podle čl. 7 odst. 1 písm. a) nařízení (EU) č. 1169/2011, jestliže:**

- není současně ve stejném zorném poli doprovázen údajem o skutečné provenienci (podle čl. 119 odst. 1 písm. d) nařízení (EU) č. 1308/2013 a čl. 45 nařízení (EU) 2019/33), nebo
- je údaj o skutečné provenienci (podle čl. 119 odst. 1 písm. d) nařízení (EU) č. 1308/2013 a čl. 45 nařízení (EU) 2019/33) upozaděn (nedostatečná velikost písma, nízká čitelnost).

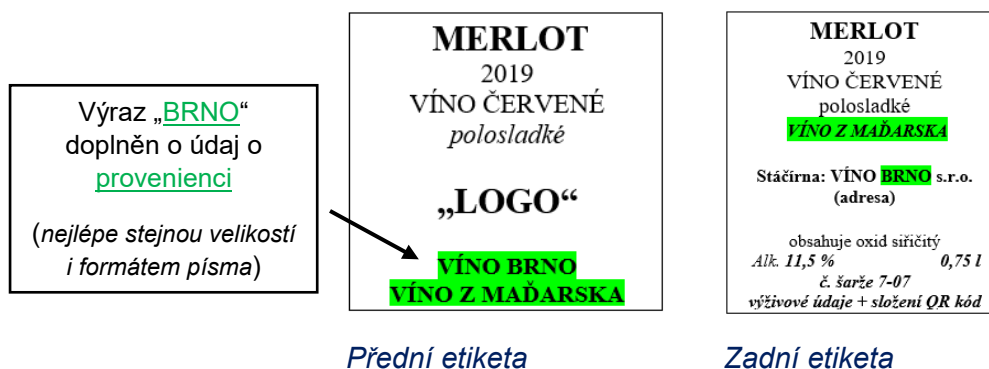
## **Příklady pro situaci A):**

**Př. 1:** Víno, jehož vinifikace proběhla mimo území ČR (údaj o provenienci podle čl. 45 odst. 1 nařízení Komise (EU) 2019/33, např. *víno z Maďarska*, *víno z Evropské unie*, *víno vyrobené na Slovensku z hroznů sklizených v České republice*).

### **X Nevyhovující označení**



### **✓ Vyhovující označení**



**Př. 2:** Šumivé víno, jehož sekundární fermentace proběhla mimo území ČR (údaj o provenienci podle čl. 45 odst. 1 druhý pododstavec nařízení Komise (EU) 2019/33, např. *vyrobena v Rakousku, Sekt z Rakouska*).

### **X** Nevyhovující označení



### **✓** Vyhovující označení



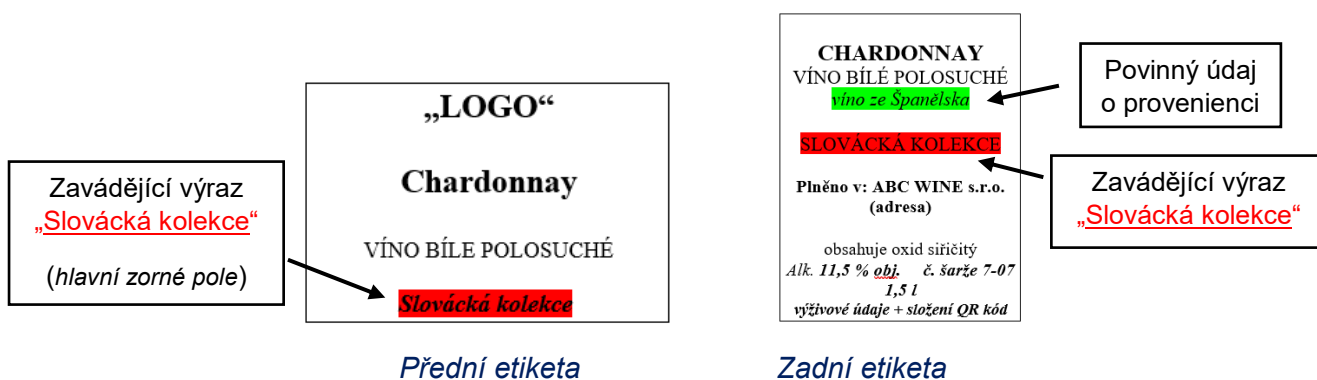
## SITUACE B)

Pokud byl produkt vyroben mimo území České republiky a na označení v hlavním zorném poli je uveden zeměpisný údaj vztahující se k území České republiky, který nemá žádný vztah k názvu nebo adrese výrobce, stáčírny nebo prodejce produktu, je takové označení zavádějící podle čl. 7 odst. 1 písm. a) nařízení (EU) č. 1169/2011, neboť:

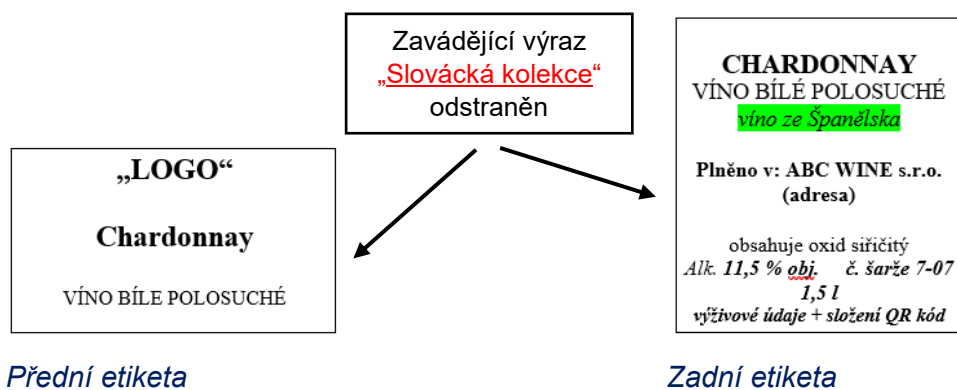
- takový údaj nemá žádný vztah k danému produktu,
- u spotřebitele pouze bezdůvodně vyvolává představu tuzemského původu produktu.

### Příklad pro situaci B):

#### **X** Nevyhovující označení



#### **✓** Vyhovující označení



## II. VYOBRAZENÍ MÍST, OBJEKTŮ NEBO SYMBOLŮ, ZNAKŮ, ERBŮ VÁŽÍCÍCH SE K ÚZEMÍ ČR (účinné od 1. 8. 2024)

§ 7 odst. 11 vyhlášky č. 88/2017 Sb. zní:

„(11) V označení produktu v obalu určeném pro spotřebitele lze uvést vyobrazení nebo obrazové připomenutí místa nebo objektu nacházejícího se na území České republiky nebo symbolu, znaku, erbu nebo obdobného prvku vážícího se k území České republiky, pokud je

- a) produkt vyroben výhradně z hroznů sklizených na území České republiky a
- b) jeho výroba proběhla na území České republiky v místě majícím blízký geografický nebo historický vztah k vyobrazenému nebo připomenutému místu, objektu nebo prvku nebo jeho výrobce má blízký geografický nebo historický vztah k vyobrazenému nebo připomenutému místu, objektu nebo prvku.“

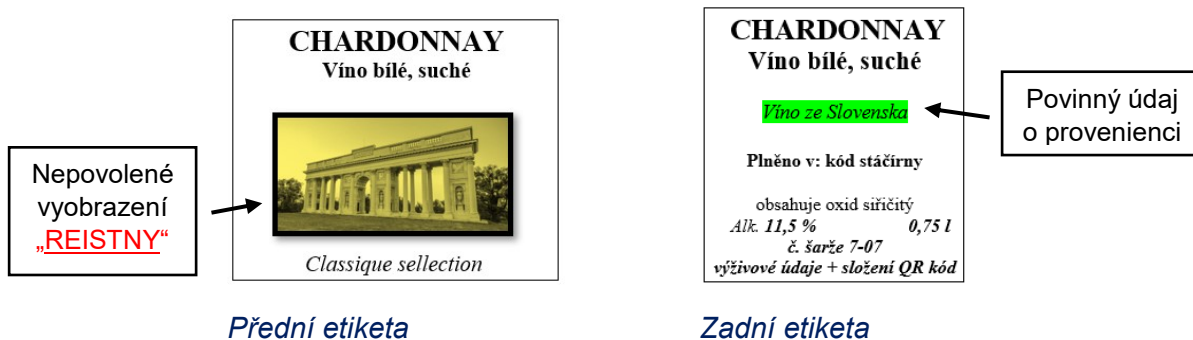
### Stanovisko:

Uvedení vyobrazení nebo obrazového připomenutí místa nebo objektu nacházejícího se na území České republiky (např. různé hrady, zámky a další památky) nebo symbolu, znaku, erbu nebo obdobného prvku vážícího se k území České republiky, je možné v označení produktu v obalu určeném pro spotřebitele, pouze pokud je:

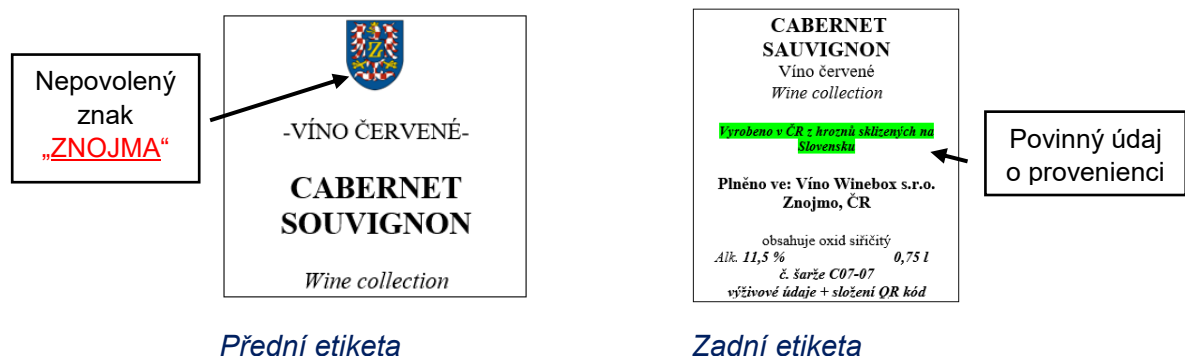
- produkt vyroben výhradně z hroznů sklizených na území ČR  
(tj. původ hroznů ČR);  
a
- jeho výroba proběhla na území ČR v místě majícím blízký geografický nebo historický vztah k vyobrazenému nebo připomenutému místu, objektu nebo prvku nebo jeho výrobce má blízký geografický nebo historický vztah k vyobrazenému nebo připomenutému místu, objektu nebo prvku.  
(tj. blízký vztah k vyobrazenému místu, objektu nebo prvku vážícímu se k území ČR má buď místo výroby daného produktu nebo výrobce daného produktu).

### Příklady:

#### **X** Nevyhovující označení



#### **X** Nevyhovující označení



### III. HISTORIE PRODUKTU, VÝROBCE NEBO JINÉ OSOBY, NEBO ČINNOSTÍ VÁŽÍCÍCH SE K ÚZEMÍ ČR (účinné od 15. 10. 2023)

§ 7 odst. 10 písm. c) vyhlášky č. 88/2017 Sb. zní:

„(10) V označení produktu v obalu určeném pro spotřebitele lze uvést informace pro spotřebitele týkající se

c) historie produktu, jeho výrobce nebo osob, které se podílely na uvádění produktu do oběhu, nebo činností v odvětví vinohradnictví nebo vinařství vážících se k území České republiky, pokud je produkt vyroben z hroznů sklizených na území České republiky,“

#### Stanovisko:

Uvedení historie produktu, jeho výrobce nebo osob podílejících se na uvádění produktu do oběhu nebo činností v odvětví vinohradnictví nebo vinařství vážících se k území ČR, je možné v označení produktu (na obalu pro spotřebitele), **pokud je vyroben výhradně z hroznů sklizených na území ČR.**

Tuto historii vážící se k území ČR tedy nelze uvést v případě:

- Produktu v přepravním obalu (nebalené víno, sudové víno, hroznový mošt, částečně zkvašený hroznový mošt).
- Produktu zahraniční provenience (zahraniční víno plněné v ČR, víno vyrobené v ČR z hroznů sklizených v jiném členském státě EU).

Pozn.: Smyslem úpravy je předcházet případům, kdy jsou v označení vín zahraničního původu uváděny rozsáhlé údaje o historii tuzemských vinařství, které mohou průměrného spotřebitele snadno uvést v omyl ohledně provenience daného produktu.

Pozn.: Výroba produktu (šumivých vín) z hroznů sklizených na území ČR však může probíhat mimo území ČR (druhotné kvašení probíhá mimo ČR).

#### Příklad:

##### **X** Nevyhovující označení

